

INTERPELLATION

Frågor rörande upprättande, uppdatering och antagande av kommunala styrdokument

På fullmäktigemötet den 28 april klubbade kommunfullmäktige genom ett styrdokument med titeln "Mål och riktlinjer för Karlstads kommuns minoritetspolitiska arbete".

Då jag nyligen läst kommunens övergripande styrdokument "Riktlinje för styrdokument", noterade jag att styrdokumentet "Mål och riktlinjer för Karlstads kommuns minoritetspolitiska arbete" inte svarade upp mot de krav som kommunfullmäktige beslutat om.

Jag uppmärksammade också kommunfullmäktige om detta samt ställde en fråga till Niklas Wikström från kommunstyrelsen som föredragit ärendet. Något svar från Wikström fick jag inte och kommunfullmäktige gick sedan vidare och klubbade, utan att någon annan ledamot hade något att invända, genom riktlinjen i fråga.

Ur "Riktlinje för styrdokument" antagen i augusti 2019 läser jag:

Verksamheten i Karlstads kommun styrs av lagar, förordningar, annan statlig styrning samt olika omvärldsfaktorer. Därutöver upprättar kommunen interna styrdokument. Denna Riktlinje för styrande dokument ska bidra till att koncernens styrdokument samspelar samt att tydligheten i utformandet och förvaltningen av dem ökar. Den ska också bidra till att kommunen har rätt styrande dokument.

Styrande dokument är samlingsnamnet för de dokument som antagits inom koncernen som anger ansvar och befogenheter, vad som ska uppnås och hur det ska göras. Styrande dokument utgår från gällande lagstiftning och Karlstads kommuns vision. De styrande dokumenten ska säkerställa att den politiska viljan realiserar, att verksamheten bedrivs mot den fastställda visionen och att invånare, brukare och kunder ska veta vad de kan förvänta sig.

Grundläggande förutsättningar för att de styrande dokumenten ska ha den tänkta effekten är bland annat:

- att de är kända och tillämpade
- att de är tillgängliga
- att de är enkla att använda i det dagliga arbetet
- att det är tydligt vilket styrdokument som styr vad.

Denna riktlinje är resultatet av ett politiskt beslutat uppdrag om att ta fram ett förslag på vilka av kommunens styrande dokument som fortsatt gäller samt att se över hierarkin mellan olika typer av styrande dokument. I detta uppdrag ingick även att fastställa begrepp och utformning för ökad tydlighet vilket underlättar såväl kommunikation som

koncernsamverkan. Styrande dokument är en del av det som kallas för koncernens ramverk, och de är en viktig del av den totala styrmodellen eftersom de berör både medborgare och kommunens egna arbetsformer.

Förutom ramverket består koncernens styrmodell också av visionen, strategisk plan och budget samt värdegrunden. Syftet med riktlinjen är att beskriva vilka typer av styrande dokument som ska finnas i Karlstads kommun samt klargöra hur de förhåller sig till varandra. Syftet är också att skapa en enhetlig hantering som beskriver hur vi ska ta fram, besluta, kommunicera och följa upp de styrande dokumenten.

Denna riktlinje träder i kraft i augusti 2019 och ska därefter tillämpas när arbete inleds med att ta fram nya styrande dokument. Sedan tidigare beslutade och giltiga styrande dokument ska justeras mot riktlinjen i samband med revidering och uppdatering.

Beträffande hur sidan två i styrdokument ska utformas läser jag:

Information om det styrande dokumentet

Sidan två i alla styrande dokument ska alltid innehålla följande uppgifter:

Tabell 3. Uppgifter som ska registreras om det styrande dokumentet

Rubrik	Förklaring	Exempel
OMFATTAR	Vem styrdokumentet gäller för	Koncernen Karlstads kommun, Serviceavdelningen, Miljöförvaltningen etc.
BESLUTSDATUM	Datum för när styrdokumentet beslutades	2019-10-23
BESLUTANDE INSTANS	Den som beslutat om handlingen	Stadsbyggnadsnämnden, kommundirektör, kommunstyrelsen etc.
DIARIENUMMER	Från registreringen av ärendet i diariet, för återsökning	KS-2018-460
STYRDOKUMENTETS GILTIGHET		Från 1 januari 2020 tills vidare, År 2019 – 2023 etc.
REVIDERING	Ange beslutsdatum för senaste revidering alternativt när revidering ska ske framåt.	Revideras vart fjärde år, Revideras årligen, Revideras vid behov efter årlig utvärdering etc.
ERSÄTTER	Om styrdokumentet ersätter ett tidigare beslutat styrdokument med liknande innehåll, ange tidigare namn, beslutsår och gärna diarienummer.	
DOKUMENTANSVARIG	Den avdelning/enhet/roll som upprättat dokumentet och ansvarar för revidering/uppföljning.	Redovisningsenheten, kommunledningskontoret etc

BILD 1 Tabell hämtad ur "Riktlinje för styrdokument" för Karlstads kommun från 2019

I det styrdokument som nu tagits fram – dvs "Mål och riktlinjer för Karlstads kommuns minoritetspolitiska arbete" – hittar jag på sidan två endast tre rubriker, inte åtta. Och två av de tre rubrikerna följer dessutom inte mallen. Där det i mallen står "dokumentansvarig" och "avdelning/enhet/roll/" har man t ex istället skrivit "dokumentägare" följt av endast ett namn "Carina Wiberg".

Typ av styrdokument	
Giltigt från och med	2022-03-31
Beslutande instans	Kommunfullmäktige
Dokumentägare	Carina Wiberg

BILD 2 Tabell hämtad ur "Mål och riktlinjer för Karlstads kommuns minoritetspolitiska arbete" för Karlstads kommun

Också benämningen av och innehållet i styrdokumentet tycks mig bryta mot riktlinjerna för styrdokument. Enligt riktlinjerna ska endast följande typer av styrdokument få finnas:

VISION			
Organisation	Ramar och mål	Normer och värdegrund	Kommunens regelverk
"vem ansvarar för vad" - Reglemente - Bolagsordning - Delegeringsordning - Stadgar	"vad vill vi uppnå" - Strategisk plan och budget - Ägardirektiv - Översiktsplan - Plan - Handlingsplan - Verksamhetsplan - Affärsplan	"hur ska vi agera" - Policy - Riktlinje - Anvisning	För de som bor och verkar i kommunen - Lokala föreskrifter - Kommunala avgifter (taxor)

Figur 1. Kategorier av styrande dokument

BILD 3 Tabell hämtad ur "Riktlinje för styrdokument" för Karlstads kommun från 2019

Något styrdokument som heter "Mål och riktlinjer" ska alltså enligt riktlinjen inte få finnas. Och i ett styrdokument av typen riktlinje får inga målformuleringar finnas. I riktlinje för styrdokument läser jag:

Det är enbart ägardirektiv och styrdokument av typen plan (inklusive verksamhetsplan och affärsplan) som får innehålla fastställda mål. I de fall ett sådant mål är nedbrutet från ett övergripande mål i strategisk plan ska målkedjan tydligt framgå i handlingen. Grundprincipen är att antalet mål ska begränsas. Ovanstående avsnitt innebär, för att förtydliga, att styrande dokument av typen policy, **riktlinje**, handlingsplan och anvisning **aldrig ska innehålla** målformuleringar eller indikatorer.

Med anledning av ovanstående har jag sju frågor till kommunledningskontoret (och i viss mån också till fullmäktiges ledamöter):

1. Hur kan det komma sig att kommunens administrative chef kunnat ta fram ett styrdokument som inte följer kommunens riktlinje för styrdokument?
2. Hur kan det komma sig att kommunstyrelsen godkänner ett styrdokument som inte följer kommunens riktlinje för styrdokument?

3. Vad var anledningen till att varken Niklas Wikström eller någon annan från kommunledningen svarade eller reagerade när jag som ledamot på mötet den 28 april förde denna typ av brister i ett styrdokument som skulle antas i kommunfullmäktige på tal?
4. Får kommunfullmäktige anta styrdokument som bryter mot den av kommunfullmäktige beslutade "riktlinjen för styrdokument"?
5. Hur är det möjligt att upprätta ett dokument som bryter mot riktlinjen – använder inte kommunen mallar som måste följas?
6. Hur avser kommunledningskontoret nu att agera när det gäller styrdokumentet "Mål och riktlinjer för Karlstads kommuns minoritetspolitiska arbete"?
7. Avser kommunledningskontoret att mot bakgrund av vad som i interpellationen beskrivits vidta några åtgärder för att skärpa rutinerna runt framtagning, handläggning och antagande av styrdokument i Karlstads kommun?

För Karlstadpartiet Livskvalitet

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Sörensen', with a stylized, cursive script.

Peter Sörensen